

# אֶלְדָּנוֹת



**פֶּרֶשֶׁת וַיֵּאָבֵד**

**לְפָנֵינוּ עֵבֶד**

הַסֵּד, אֲדִיוֹן ר"כ

פלונית ובעזרת ה' יתברך תבוא לך הישועה. ויהי אף ראה בעל האכסניה את העני בפתח ביתו, ומיד שאלו: הבאת לי מכתב מהרבי מקוסוב? התפלל העני ושאל את העשירי: זאת מנין לך? ענה לו בעל האכסניה: הלילה נגלה אלי הרבי מקוסוב ואמר לי כי הגיעה השעה שאפרע לך את החוב שאני חייב לך זה מכבר. בתחלה לא הבין העני את הפונה, אולם לאחר שבעל האכסניה ערך לפניו שלחן במיטב המאכלים, נזכר הוא באותם נשכחות והתמונה התבהרה לו.

בעל האכסניה הודיע לעני כי יסעו בצומת אל הרבי מקוסוב וככל מה שיוֹרָה הרבי לתת לו - יתן לו בעל האכסניה. ואכן, הרבי מקוסוב הורה לו לתת ליהודי סכום כסף הגון שיאפשר לו לפתח את עסקיו מחדש. אז הבין העשירי-עני את פונת הרבי: נתנה זו תהא לטובתך, שכן רק בזכות נתינת צדקה זו אכן התהפך עליו עתה הגלגל לטובה ולברכה.

## יְרִידָתוֹ זֶה הִיא הַתְּחַלַּת עֲלֵיתוֹ

והנה הרב הקדוש מסוכוטשוב, השם משמואל, זיע"א (תרע"ז) באר רעיון זה בתוך דברי הפסוק (בראשית מה כז): 'וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר אליהם וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח יעקב אביהם', לאחר שהקדים לפרש ענין העגלות שהוא מלשון עגול וגלגל חוזר בעולם.

ונראה לפרש ענין העגלות שהוא מלשון עגול, ונקרא על שם האופנים, כי אופני העגלה עגלים, וכל דבר עגול המתגלגל ממעלה למטה, נקודת גבנונית העגול כשהוא יורד ומשפיל, לא יתכן לקרותו ירידה בהחלט, כי ירידתו זו היא התחלת עלייתו שנית וחזור חלילה. והוא רמו ומשל נפלא על מארעות האדם וילדי יומו, כי אין ירידתו והשפלתו נקראת ירידה בהחלט, והכנס הרואה את הנולד רואה בכל ירידה התחלת עלייה, וכן להפוך כששעתו מצלחת לא ירום לבבו וישקוף ויראה בכל עלייה ירידה, ובאמת שזו היא עצה נכונה לפני האיש שלא יהיה רובץ תחת משאו, אלא יבטח בשם ה' וישעו באלקיו, כי ירידתו זוהי עלייתו, ומלקלתו תקנתו, וכן להפוך כשהאפן עולה הוא מעמד לירידה ועיי"ש באריכות.

(מתוך הספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

אולם לא סכום כה גדול. הסתכל עליו האהבת שלום ואמר לו: דע לך כי לטובתך באה בקשתי זו...

התפלא העשיר עוד ושאל את היהודי: ברור שתינת צדקה טובה היא לנו, ואולם מה טובה נוספת תבוא לי מנתינת זו? הרהר האהבת שלום וענה לעשירי הירשית: אין איש היודע מה ילד יום, ועדין אני אומר לך כי נתנה זו תהיה לטובתך... חשב העשירי ולבסוף התרצה, הוציא את הסכום המבקש ונתנו לצדיק.

כעת בקש ממנו האהבת שלום, שיואל נא לסובב את הסוסים אל כוון הכפר הסמוך, למען יוכל לראות בעיניו עד כמה נחוצה היתה נתינת צדקה זו.

ואכן כך היה: האהבת שלום ביחד עם אותו יהודי עשיר נסעו אל עבר האכסניה ונתנו ליהודי את סכום הכסף הגדול, למען יוכל לפרע את חובות העבר ויהיה בידו גם לקנות אוכל ובגדים לילדיו ולהמשיך להפעיל את האכסניה קראוי.

בטרם נפרדו מבעל האכסניה רכן האהבת שלום ולחש דבר מה לאוזניו של בעל האכסניה, הלה היה נראה מפתע אולם הנהו בראשו כמי שמסכים לדברים שנאמרו לו. כשהגיעו האהבת שלום העשירי לחצרו של הרבי שמח הרבי מאד, וברוח קדשו אמר: פנו דרך לעשי המצוה, ואז נפנה הרבי ושאל את האהבת שלום: האם הדרכת את בעל האכסניה כיצד יהיה עליו לנהג בעתיד? האהבת שלום ענה בחיוב, ופני הצדיקים האירו באור יקרות.

חלפו שנים רבות. הרבי מ'בריאז נתבקש לישיבה של מעלה. האהבת שלום החל להנהיג את צאן מרעיתו. באותה עירה קטנה עלה בעל האכסניה על דרך המלך, הוא התבסס בעסקיו ועשה חיל. רק אותו יהודי עשירי, התהפך עליו הגלגל וירד מנכסיו עד שנעשה עני המחזר על הפתחים. כך היה הולך ממקום למקום ואוסף כסף למחיתו.

ויהי היום, ואותו יהודי הודמן לעירת קוסוב, מקום משכנו של האהבת שלום, והוא נכנס אל הקדש פנימה תוף כדי שהוא מקנה לקבל מטבע יפה לצדקה. אותו יהודי לא זעה את הרבי כמי שהסיע אותו בשעתו, אולם הרבי הפירו תכף ומיד. נטל הרבי דף נייר וכתב עליו את המלים הבאות: 'הגיעה השעה של פריעת החוב'. קפל הרבי את הנייר, הכניסו למעטפה, ואמר לעני: מכתב זה שהנני נוהג בידך מסר נא לבעל האכסניה בעירה

## 'הגיעה השעה של פריעת החוב'

וידברו אליו את כל דברי יוסף אשר דבר אלהם וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח יעקב אביהם (מה, כז).

מעשה בהרב הקדוש רבי מנחם מנדל מקוסוב זיע"א, בעל 'אהבת שלום', אשר עשה דרכו אל רבו הרב הקדוש רבי משלם פייש מ'בריאז זיע"א, בעל 'שיר דברי אמת', לשבת בצלא דמהימנותא.

מחמת ענייתו עשה האהבת שלום את דרכו ברגל. ביום חמישי לפנות ערב הגיע האהבת שלום אל כפר קטן כשהוא רעב ועייף מעמל הדרך והבחין באכסניה יהודית קטנה ובקש להכנס לתוכה. בעל האכסניה קדמו במאור פנים, ואמר לו: אמנם אין לי מה להציע בפניכם לאכול, שכן עני ואביון אנכי, והלחם שהיה ברשותי אול, אך אשמח להציע בפניכם משה בכדי שתוכלו לנוח.

נכנס האהבת שלום אל האכסניה, והחל להתעניין במצבו של בעל האכסניה, שאכן ספר לו על מר גורלו: בעבר היו פוקדים אורחים את הכפר ופרנסתי היתה מצויה מהם. אלא שלאחרונה חדל המזל להאיר פנים. עברו דרכים כמעט ואינם פוקדים את האכסניה, ואין לי כסף כדי לרכוש מזון ובגוד עבור בני משפחתי. וגרוע מכן: אין לי כסף אפילו בכדי לשלם את דמי שכירות האכסניה השיקת לפרץ, ומצוי אני בסכנה גדולה שמה הפריץ יחליט להשליכני מהאכסניה ולקחת את חפצי המעטים כתשלום על חוב השכירות.

האהבת שלום קאב את מצבו של בעל האכסניה ועודדו במלים נרגשות כי ישועת ה' קרובה לבוא.

בבקר, לאחר שנפרד האהבת שלום מבעל האכסניה ויצא להמשך דרכו, הבחין הרבי בעגלה הדורה בה נסע יהודי עשיר המזמין אותו לעלות אל בעגלה ולהצטרף אתו ל'בריאז'.

אלא שהאהבת שלום לא הסכים לעלות אל העגלה ואמר לאותו יהודי: לא אסע עמך אלא אם כן תתן לי ארבעים רייניש לצרכי צדקה. התפלא העשירי לנכח העותו של היהודי אותו הוא לא הכיר, אולם הכרת פניו ענתה בו שאדם גדול הוא, ואמר: וכי לא דרך שאני מזמין אותך להצטרף חנם לנסיעה אלא שעוד אתה דורש ממני סכום כה גדול? לתת לך סכום כסף נאה לצדקה, רייניש אחד או אפילו כמה ריינישים.

## הידון אֶלְדָּנוֹת - נושא פרסים היכן בפרשתנו מישוה עונה במלה "הנני"?

פתרון החידה - ראש השנה:

ש. איזה הוספה מוסיפים בתפילה במהלך חודש תשרי ומחליפים בו כמה מילים 4 פעמים? ת. "עלה ויבוא". בראש השנה אומרים "ביום הזכרון הזה", ביום כפור "ביום הכפורים הזה", בחג הסוכות אומרים "ביום חג הסוכות הזה", בשמיני עצרת - "ביום שמיני עצרת החג הזה".

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

ראש השנה:

ה' ישראל דוד גרבר מאלעד.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו א"ה בגליונות הבאים

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה א"ה

על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".

את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.

בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

